

Protokoll

Leidandmed	EAA.2749.1.3
Kaader	35,36
Daatum	01.05.1881
Protokoll number	9
Protokoll teema	7. Maade ja hoonete rentimine, mõõtmise ja pärandamine. Ehitamine. Suhted mõisa ja kroonuga.
Märkused	

Kohtu korrapärrast olland **Rawila** ja **Palwerre** valla kohtusse valla hones kokku tulnud: Kohtu wannem: **Juhan Suursild** Kohtu käemehhed: **Juhan Kant** ja **Hans Härg** Kirjutaja **H.Siimson**

Hinrek Loik astus ette, kaebab: Metsahärra **Danddorf** on tedda essite süggise enne Mihkli päwa söe ja tõrva põlletamise ametist lahti lasknud, ühhe ilmatõeks teggematta linno laskmisse ja mümisse kaebdusse pärrast, mis temma peale olli arwatud, agga mis temma mitte ei olnud teinud. Eddasi kaebab **Loik**: Ja kui selle linno laskmise kaebduse pärrast teist korda enne Jõulud Hakenrihtri kohtu ees ollin, siis Hakenrihtri herra ütles minnule, et ma pean maiast wälja minnema, et se olla temmale kirjutud. Peale selle ütles **Danddorf** minnule: Et Hakenrihtri sulle üttelnud, et pead maiast wälja minnema, agga Baroni herra ütleb, et ei wõi wälja aiada, siis jäed omma maiasse ja hakkad teggu teggema, ja teggi siis minnuga teoteggemise kauba, mis ma Jürri päewast 1881 selle kohha pealt piddin teggema hakkama. Ja meie kaupa kulis pealt **Jürri Bomm Nirgo** mölder. Ja selle kauba peale jäi minno assi seisma kunni 10ma januari ku päwani, kui **Dandorff** ue söepõlletajaga senna tuli ja mind wälja käskis minna, et uele korterid saab. Siis olland **Jürri Bomm** ja **Tõnno Wurma** ka pealt kuulmas. Ja kui minna ütlesin: Kus ma pean minnema, kohta minnul ei olle, siis jäi nendasammoti, kuni 24ma Märtsil mind Hakenrihtri herra jure aeti ja mulle seal 30 hoopu witsu anti, et ma ei olle wälja läinud. Ja 27mal Märtsil tuli **Dandorf** senna ja laskis minno kramid 50 sülda maad maiast eemale metsa alla lummesse kanda ja lomad metsa puude külge panna ja lomade toito ei annud suggugi kätte. Ja minna lubbasin Tallitaja wasto isse wäljaminna, mis Tallitaja **Dandorfile** ka ütles; agga **Dandorf** ei annud aega, waid laskis omma töömehhed (sakslased) tulla ja keik minno asjad maiast wälja metsa lummesse lopida: poolel koutud kangas keige puudega, lõngad, lõnga kerrad ja keik toidu kramid ja piimad omma korde ettepanna, egga üttelnud minnule kus ma piddin saama. Pärrast kui ärra minnema hakkanud, on minno naesele öölnud metsa al: Wõid seie jääda, ehk kuskile teise sauna, ehk **Miili** sauna minna kui tahhad. Põllo põhko ei olnud minna see aasta selle kohha pealt saanud, agga needgi mis ma ollin ostnud 150 kubbo õlgi, kellest muist sõnnikuksprugitud, mis järrel

ollid wõeti keik ärra ja 2 koormad heino ja loma toit hagganad. Ja minno lomad ollid kange külmaga öö otsa sömata lummes metsa al teise päwani. Töö palka on **Dandorfi** käest saada 56 rbl. 30 kop. Ja nüüd nõutakse minno käest ikka sedda lindude trahwi 20 rubla 60 koppikat. Selle ellomaia ja teised hooned ollen minna isse ehhitanud ja keik sedda kullo kannud, mis üllepea 92 rubla 97 kop. tulli. Ellomaia kattukse ölgede tarwis agga mõis andis 25 rubla. Sedda wõib tunnistada **Hinrek Bumm** endine **Nirgo** mölder. Ellomaia puutöö eest lubbati endise metsaherra **Neumeistri** poolt 24 rubla 80 kop., agga kui ta ärra läks, ütles: Minna piddin sedda sulle maksuma, agga et mind on ärra aetud, nüüd mõis peab sedda maksuma ja kui mõis ei maksa, siis on saun so omma. Mõisa poolt ei olle agga makstud muud, kui 9 töö pääwa ollen maia ehhitusse abbiks sanud. Seda wõiwad tunnistada: **Jaan Uska**, **Jaan Perri**, **Hans Pomann** ja **Tõnno Loik**, kes minnul palga pärrast maia aitasid üllese ehhitada. Rukkid ei olnud essimesse aasta kohha pealt saada, rukki põldo ollen külwanud, 1 tunder rukkid mis 5 seemet arwata. Üllal nimmetud mehhed: **Jaan Uska**, **Jaan Perri**, **Hans Pomann** ja **Tõnno Loik** tunnistawad kohtu ees, et nemmad on **Hinrek Loiko** palga peal temma sauna aitanud üllese ehhitada ja et mõisa poolest on agga 9 päwa sanud tehtud. **Hinrek Bomm**, endine **Nirgo** mölder tunnistab: et **Hinrek Loiko** sauna ehhitamisse jures se assi nenda on olnud kui ta sedda kohtu ette ülles annud, et mõisa poolt on agga 9 töö pääwa tehtud ja kattukse ölgede tarwis 25 rubla makstud. Tööraha olli metsaherra **Neumeister** lubbanud maia ehhitusse eest 24 rubla 80 koppika; agga omma ärra minnemisse juures olli **Neumeister** öölnud, minna lubbasin selle sauna ehhitamisse töö wälja maksta, agga nüüd peab mõismaksuma. Kui mõis selle sauna ehhitusse wälja maksab, siis on saun mõisa, agga kui mitte, siis käeb saun sinnule ommaks. Ja selle aia sees, mis temma peale **Neumeistri** **Nirgus** olnud, ei olle mõis mitte maksnud. Ukse hinged ja aken, mis olli tehtud on metsaherra **Neumeister Loiko** töörahast ärra wõtnud. Ehhitusse material on **Hinrek Loik** keik omma jõuga senna weddanud ja nisammoti aidad ja laudad omma kulluga ülles ehhitanud ja ei olle muud abbi senna jure saanud kui ees nimmetatud 9 töö pääwa ja kattukse ölgede rahha. Kohtu käemees **Juhan Kant** tunnistab: Tallitaja abimees **Jürri Gross** kässandja, on temmale ülles annud, et kui temma (**Gross**) on **Jürri Bomm** **Nirgo** möldrile käsku annud kohtu tulla, on **Bomm** öölnud: Metsaherra **Dandorf** kelas mind kohtusse tullemast: "Sul ei prugi mitte kohtusse minna."

Kohtu wannem: **Juhan Suursild** Kohtu käemehhed **Juhan Kant** **Hans Härg** Kirjotaja **H. Siimson**